

[Ellemann-Jensen]

Fremskridtspartiet synes, det er underligt, at FN's generalsekretær kan komme til, som det siges, at føre danske soldater i krig. Hr. Gert Petersen siger, at det er en foreløbig usikkerhed. Vi har ellers haft mange år til at tænke det her igennem, nemlig alle de år, hvor vi i fællesskab, troede jeg, ærgrede os over, at FN-pagten ord, som også må formodes at være velkendte af enhver, der vælger en stilling i forsvaret, ikke kunne virkeliggøres. Det kan de i dag.

Det, vi oplever, er, at FN-pagten kan virkeliggøres. Så nytter det ikke noget at komme rendende og sige: Det troede jeg alligevel ikke kunne blive til noget. Så skulle jeg alligevel have valgt en anden tilværelse. Hvis man siger det, så skal man også have en anden tilværelse.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

FN-pagten pålægger ingen stat at stille styrker til rådighed for FN.

Danmark besluttede – jeg tror, det var i 1963 – sammen med Norge og Sverige at stille styrker til rådighed til politimæssige opgaver. Det gjorde vi frivilligt, og det var en udmærket beslutning. Nu er vi gået over til også at stille styrker til rådighed til rigtige militære opgaver. Det er noget nyt. Men det ville være rimeligt, om det fik et mere permanent lovmæssigt grundlag, og det gik jeg ud fra at det skulle have i kraft af den internationale styrke, som der tales så meget om, og jeg gik ud fra, at de problemer, der foreligger her, kunne blive løst ad den vej.

Jeg skal da lige minde om spørgsmålet frivillighed eller ej. Det spillede en meget stor rolle, da beslutningen blev taget den 18. september sidste år. Jeg husker endda, at Det Radikale Venstre stemte imod beslutningen, fordi de ikke kunne få frivilligheden helt klart fastslået, og jeg kan godt se – undskyld, jeg nu spørger med det, det er en alvorlig sag, det indrømmer jeg – at der kan være noget humant i at ville fritage de pågældende mænd eller koner for diskussioner hjemme i køkkenet om, hvorvidt det nu er rigtigt at tage af sted eller ej, ved, at det simpelt hen er noget, det offentlige ordner. Men før de ved, hvad det er, de går ind til, mener jeg ikke, man kan gøre det til en tvang. Det er måske et spørgsmål om at definere, hvad deres tjenestepligt er, og jeg har altså ikke opfat-

tet det sådan, at deres tjenestepligt er at gå ud og med væbnet magt forsvare muslimer eller kroater eller serbere, hvem det nu kan være, gå ud og forsvare dem på Balkan. Det må så blive en yderligere juridisk diskussion. Jeg ved, der også er jurister, der har sat spørgsmålstegn ved det.

Svend Aage Jensen (CD):

Jeg vil gerne indlede med at sige, at Centrum-Demokraterne ikke kan støtte beslutningsforslaget. Vi mener, at frivillighedsprincippet er meget betænkeligt, som jeg også sagde under den sidste sag, vi havde på dagsordenen. Når soldater er professionelle og de er blevet udkommanderet til tjeneste, så indgår de i en enhed, hvor den enkeltes sikkerhed står og falder med, at hele enheden kan fungere. Hvis der så er personer dér, som trækker sig ud af enheden som følge af frivillighedsprincippet, kommer den enhed i en meget dårlig situation, eller også kommer det til at tage ekstra tid, før nye soldater har mulighed for at opnå den fornødne uddannelse, der gør, at de kan indgå som en naturlig del af enheden.

Det er en af årsagerne til, at vi ser med betænkelighed på frivillighedsprincippet. Desuden mener vi, at når soldater melder sig frivilligt som professionelle, så må de også gå ind under de givne vilkår, nemlig at de kan risikere at blive udkommanderet også til områder, hvor der kan være farligt.

Jørgen Estrup (RV):

Det Radikale Venstre vil heller ikke kunne støtte Fremskridtspartiets beslutningsforslag, og det følger allerede af den situation, som ville opstå for de traditionelle fredsbevarende aktioner. De ville ikke kunne finde sted med Fremskridtspartiets forslag som gældende regel, hvor man siger, at man ikke kan udstationere styrker uden for NATO's område. Vi har igennem mange år haft en ganske fast praksis for fredsbevarende aktioner for FN. Det har været en del af tjenesteforpligtelsen for det faste personel.

Det er dér, Det Radikale Venstre ser det principielle i spørgsmålet frivillighed kontra ikkefrivillighed. Hvad kan man opfatte som tjenesteforpligtelse for personellet? Vi har i og for sig ikke noget ønske om at håndhæve et frivillighedsprincip for folk, der har meldt sig